

FACULTATEA DE TEOLOGIE GRECO-CATOLICĂ

Plan strategic de dezvoltare 2024-2029

PREAMBUL

FTGC are misiunea de a pregăti și forma persoanele care doresc să trăiască și să promoveze valorile creștine în general și, în mod specific, să transmită și să dezvolte tradiția teologică și spiritual-culturală a Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică, în societatea românească și în cea europeană.

Dinamica acestei misiuni este articulată în trei direcții care se întrepătrund armonios și creativ: educația, cercetarea și transferul cunoașterii spre societate. Aceste trei componente ale misiunii FTGC vor fi dezvoltate urmărind: formarea abilităților și competențelor studenților și ale cadrelor didactice, în vederea abordării eficiente a problemelor societății și ale culturii din perspectiva valorilor credinței catolice și ale moralității; integrarea studenților pe piața muncii; creșterea vizibilității Facultății pe plan național și internațional.

Toate acestea vor putea fi realizate prin consolidarea unității tuturor membrilor comunității academice într-o autentică *communitas docentium et studentium*, în care țesătura relațiilor tuturor este dominată de pasiunea pentru adevăr, de trăirea și comunicarea adevărului în caritate și în solidaritate, de valorile morale și de preocuparea pentru binele comun, urmărind formarea integrală (umană, intelectuală, spirituală) a persoanei umane.

Proiectul de dezvoltare strategică a FTGC are în vedere susținerea Programului „UBB Q-Optimum” (2024-2029): UBB – Universitate europeană de clasă mondială („world-class”).

I. CONTEXTUL ACADEMIC: TRECUT-PREZENT-VIITOR

1. Considerații generale

Facultatea de Teologie Greco-Catolică (FTGC), structurată în Departamentele Cluj, Oradea și Blaj, este parte a Universității Babeș-Bolyai Cluj-Napoca de aproape trei decenii, însă moștenește o lungă și valoroasă tradiție academică ale cărei origini coboară până la jumătatea secolului al XVIII-lea. Învățământul teologic greco-catolic și-a câștigat un prestigiu imens prin contribuția pe care profesorii și studenții săi și-au adus-o la devenirea spirituală, națională și culturală a poporului român. FTGC este continuatoarea idealului tradițiilor învățământului european și românesc modern inițiat de Școala Ardeleană, fiind în avangarda afirmării specificului spiritualității românești și a deschiderii reciproce spre valorile universale.

FTGC dorește asumarea unei viziuni capabile să integreze valorile tradiției cu valorile excelenței academice din prezent. Teologia greco-catolică se dezvoltă în spiritul dialogului, al reconcilierii pozițiilor divergente din cadrul afirmațiilor diferitelor școli teologice occidentale sau răsăritene, o teologie „românească” generată de gândirea și spiritualitatea transilvană, o „teologie ecumenică *avant la lettre*” care urmărește idealul unității în diversitate între Biserici.

2. Analiza SWOT a FTGC

a. **Punctele tari** sunt reprezentate de:

- Unicitatea FTGC, aceasta fiind singura Facultate de Teologie Greco-Catolică din România.
- Apartenența la Universitatea *Babeș-Bolyai* Cluj Napoca conferă FTGC un mediu academic și instituțional de mare valoare, care îi susține dezvoltarea și îi conferă generoase posibilități de afirmare.
- Calitatea umană autentică a personalului FTGC, fidelitatea acestora față de instituție și disponibilitatea lor de a se implica în proiectele comune.
- Existența unei echipe de cadre didactice tinere, competente și în proporție de 90 % beneficiară a unor burse de studii în străinătate, care desfășoară o intensă activitate de cercetare și publicare.
- Clima senină, bazată pe încredere, transparență și solidaritate, din cadrul FTGC.
- Sprijinul material și logistic (spații pentru procesul de învățământ, sprijin financiar) oferit de ierarhia Bisericii Române Unite cu Roma, care înțelege importanța Facultății pentru formarea viitorilor preoți necesari misiunii pastorale în țară și în diaspora, pentru formarea permanentă a clerului actual, pentru formarea profesorilor de religie și a asistenților sociali, pentru formarea teologică a laicilor și, nu în ultimul rând, pentru dialogul Bisericii cu cultura contemporană.
- Existența unei baze logistice dezvoltate în cele trei centre (Cluj-Napoca, Oradea și Blaj). Sub aspect academic și administrativ, fiecare Departament are spații pentru procesul didactic, bibliotecă, internat, cantină.
- FTGC oferă un număr semnificativ de specializări acreditate la nivel licență (teologie pastorală la Blaj, Cluj și Oradea; teologie didactică și teologie asistență socială la Cluj) și la nivel master (*Teologie pastorală în comunităților ecleziale* la Blaj; *Teologie biblică* la Cluj; *Fundamente creștine ale identității europene* la Oradea).
- Contribuția FTGC la vizibilitatea prestigiului pluricultural și pluriconfesional al Universității, alături de celelalte Facultăți de Teologie.
- Colaborările internaționale ale FTGC cu instituții universitare ale Bisericii Catolice din Europa: profesori vizitanți, burse pentru studenți.
- Colaborările științifice interdisciplinare și interconfesionale ale cadrelor didactice din FTGC în cadrul diferitelor centre de cercetare ale UBB și în *School of Divinity*.
- Imaginea pozitivă a FTGC în Biserica Greco-Catolică și în societate.

b. Referitor la **puncte slabe**, ale FTGC remarcăm următoarele:

- Din cauza numărului mic de studenți, FTGC are probleme legate de sustenabilitatea financiară.
- Dependența majoră de finanțarea de la bugetul de stat.
- Lipsa școlii doctorale.
- Spațiile didactice limitate în Departamentul Cluj și starea precară a unor spații din clădirea Departamentului Blaj.
- Numărul redus de cadre didactice titulare, în concret 18, face ca aceștia să aibă norma didactică foarte încărcată, rezultând dificilă deschiderea unor noi programe de studiu.
- Cu excepția unor granturi din anii trecuți, în general activitatea de cercetare nu se realizează în cadrul unor proiecte de anvergură.

Principalele **amenințări** sau **vulnerabilități** sunt:

- Scăderea motivației tinerilor pentru vocația preoțească și scăderea natalității. Aceasta se reflectă în numărul redus de candidați la admitere.
- Dinamica societății, profund afectată de relativismul valoric, influențează negativ interesul oamenilor în privința raportării instituționale la transcendență și sacru.

În privința **oportunităților** semnalăm:

- Creșterea interesului pentru studii teologice sau religie din partea unor persoane care au deja o diplomă de licență, master sau doctorat în alte domenii și înscrierea acestora pe locuri cu taxă.

- Infrastructura episcopiilor greco-catolice - pastorală, educativă, socială și mass-media - reprezintă o oportunitate pentru promovarea FTGC și a UBB.
- Posibilitatea înființării dublelor specializări.
- Susținerea activității didactice și de cercetare a cadrelor didactice prin Granturi Seed și prin sumele acordate de Rectoratul UBB pentru laboratoarele didactice și de cercetare.
- Posibilitatea de a renova, reamenaja și dota infrastructura educațională, în parteneriat cu Mitropolia Greco-Catolică, la standarde actuale internaționale.
- Inserarea în mediul academic teologic european prin buna colaborare cu Universități Pontificale sau statale unde există Facultăți de Teologie Catolică.
- Perspectiva unor colaborări în cadrul Alianței *EUTOPIA* și a Consorțiului *THE GUILD*.
- În timp ce criza perspectivelor și a practicilor tradiționale religioase devine tot mai accentuată, religiozitatea omului contemporan tinde să se afirme în noi forme. Transformările actuale ale religiozității pot fi o oportunitate pentru FTGC în încercarea de a găsi noi modalități de dialog și de îndeplinire a misiunii evanghelice.

3. Misiunea 1 – EDUCAȚIE

Procesul didactic constituie o dimensiune fundamentală a FTGC, care pretinde atât promovarea permanentă a calității actului educativ în beneficiul studenților, cât și perfecționarea continuă a cadrelor didactice. În acest sens, prezintă relevanță planurile de învățământ și conținuturile cursurilor, materialele didactice, programele de formare, resursele umane și materiale, spațiile pentru învățământ, consultarea comunităților ecleziale și a pieței muncii, raportarea constantă la evoluțiile învățământului universitar la nivel internațional și din sistemul învățământului teologic pontifical. În vederea creșterii calității procesului educativ, avem în vedere următoarele obiective și măsuri:

a. Continuarea și consolidarea programelor de licență (*Teologie pastorală la Cluj-Napoca, Oradea și Blaj*; *Teologie didactică* și *Teologie-Asistență socială* la Cluj-Napoca) și de masterat (*Teologie biblică* la Cluj-Napoca; *Fundamente creștine ale identității europene* la Oradea; *Teologie pastorală a comunităților ecleziale* la Blaj). În această privință, se impun o serie de linii de acțiune:

- Revizuirea și actualizarea planurilor de învățământ urmărind standardele naționale, internaționale și cele pontificale, dar, în același timp, consultând periodic studenții, angajatorii din Biserică și de pe piața muncii.
- Creșterea relevanței stagiului de practică a studenților, dezvoltând noi parteneriate cu posibili angajatori.
- Trebuie continuată îmbunătățirea condițiilor tehnice din sălile de curs și din laboratoare în vederea desfășurării optime a unui proces didactic modern și interactiv.
- Îmbogățirea bibliotecilor din cele trei departamente ale FTGC, prin achiziționarea de cărți și reviste de specialitate. Pe lângă susținerea oferită de Biblioteca Universitară *Lucian Blaga*, vom continua să achiziționăm lucrări de specialitate prin sumele prevăzute în granturi, prin proiecte și parteneriate cu autoritatea bisericească și cu finanțatori privați.
- Continuarea digitalizării resurselor didactice pentru a facilita accesul studenților.
- Creșterea performanței activității educative, având în vedere: perfecționarea continuă a cadrelor didactice prin oferirea unor cursuri și seminarii de perfecționare; stimularea cadrelor didactice în vederea publicării cursurilor și a manualelor universitare; încurajarea evaluării profesorilor de către studenți și a evaluărilor intercolegiale; încurajarea promovărilor ținând seama și de performanța didactică, nu doar de rezultatele cercetării.
- Încheierea unor noi acorduri cu alte instituții teologice din străinătate, în vederea atragerii unor profesori străini și a colaborării în activitatea didactică și de cercetare.

- Valorizarea oportunităților oferite de prezența UBB în consorțiile europene *The GUILD* și *EUTOPIA*.

b. Pentru dezvoltarea FTGC este esențială înființarea unor noi specializări, urmărind diversificarea ofertei educative atât sub aspectul conținutului, cât și sub aspectul formei:

- Deschiderea Școlii doctorale, cu cadre didactice din FTGC și de la Universități cu prestigiu din străinătate, cu oferirea unor cursuri în limbi de circulație internațională.
- Înființarea unor programe de nivel licență cu dublă specializare.
- Organizarea unor cursuri deschise, cu microcredențiale, cu tematici actuale.
- Organizarea unor cursuri postuniversitare pentru preoți și pentru laici, în special în colaborare cu Seminariile teologice și cu Birourile Pastorale ale Episcopilor Greco-Catolice.

4. Misiunea 2 – ACTIVITATEA DE CERCETARE

Toate cele 18 de cadre didactice ale FTGC și-au asumat traiectoria de carieră academică mixtă. Prin urmare, cercetarea științifică este importantă pentru finanțarea, prestigiul și vizibilitatea Facultății.

Prestația științifică a cadrelor didactice a crescut constant în ultimii ani, atât din punct de vedere calitativ, cât și cantitativ. Cu toate acestea, dincolo de cercetările și de publicațiile individuale, de colaborările în organizarea conferințelor științifice de înaltă ținută academică și cu o bună vizibilitate națională și internațională, sau de publicarea unor volume colective, constatăm necesitatea realizării unor proiecte de cercetare de anvergură.

Pentru dezvoltarea activității de cercetare este oportun să luăm în considerare câteva obiective și măsuri:

a. În privința întăririi colectivelor de cercetare:

- Întrucât cadrele didactice au normele de predare foarte încărcate, este de dorit atragerea unor cercetători colaboratori din țară și din străinătate, precum și implicarea doctoranzilor după deschiderea Școlii doctorale.
- Dezvoltarea Centrului de Studii și Cercetări de Frontieră în Teologie, înființat de FTGC în anul 2023.
- Continuarea organizării anuale a sesiunilor de comunicări naționale și internaționale, inclusiv a celor studențești.

b. Direcțiile de cercetare:

- *Fundamente, evoluție și aspecte identitare ale teologiei greco-catolice românești (1700-2020)*, deoarece lipsește în prezent o viziune de ansamblu și adusă la zi.
- *Teologia in dialog: perspective inter-, trans- disciplinare, ecumenice si religioase.* Teologia fundamentală, ca „disciplină a dialogului și de frontieră”, este predestinată deschiderii critice spre toate disciplinele socio-umane, fiind chemată să deschidă calea spre reintroducerea teologiei în analizele care privesc cultura și spiritualitatea omenirii.
- *Teologia pastorală și misiunea Bisericii în societatea prezentului.*
- *Etică, societate și cultură: probleme de frontieră.*

Concretizarea acestor direcții de cercetare va fi conectată la nivelul planurilor de învățământ nivel master ale FTGC, dar și la fundamentarea viitoarei Școli Doctorale.

c. În privința proiectelor de cercetare:

- Încurajarea participării cadrelor didactice din Facultate la competițiile de finanțare a proiectelor de cercetare/granturi, precum și la proiecte finanțate de partenerii bisericești.

- Încurajarea proiectelor de cercetare ecumenică, în cadrul constituit de UBB în *School of Divinity*, precum și a proiectelor cu caracter interdisciplinar, prin colaborarea cu alte Facultăți și Centre de cercetare din Universitate.

d. Revistele FTGC:

- Referitor la *Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Catholica*, se va urmări creșterea vizibilității naționale și internaționale a acestei publicații. Revista, care în prezent publică articole științifice exclusiv în limbi de circulație internațională, este acreditată ERIH PLUS din anul 2020. Ca obiective specifice: organizarea unor numere tematice, axate pe temele actuale din teologie, și care astfel să atragă autori reprezentativi; includerea revistei în categoria publicațiilor SCOPUS sau ISI.
- Este necesară publicarea la zi a numerelor restante ale Revistei *Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Theologia Graeco Catholica Varadiensis*, până la finalul anului 2025, urmărind acreditarea națională și internațională.

5. Misiunea 3 – RELAȚIA CU SOCIETATEA

FTGC, în îndeplinirea misiunii sale, trebuie să cultive în mod permanent și să dezvolte relațiile cu societatea și cu comunitatea bisericească. Propunerile pentru intensificarea și diversificarea acestor relații sunt următoarele:

- Continuarea implicării cadrelor didactice în dezbaterile publice referitoare la identitatea și misiunea Bisericii în lumea de astăzi, la problemele etice și sociale.
- Dialogul constant cu: ierarhii și cu clerul Bisericii; cu Asociațiile religioase ale laicilor și cu Asociațiile culturale.
- Centrele UBB de „Consultanță, resurse și servicii academice”, înființate în Departamentele Oradea și Blaj, trebuie valorizate ca mecanisme de dezvoltare a comunităților locale.
- Dezvoltarea parteneriatelor cu instituțiile culturale naționale și locale.
- Propunerea unor activități utile clerului și laicilor: cursuri de formare și perfecționare, conferințe, misiuni populare, exerciții spirituale.
- Promovarea sistematică a Facultății prin mass-media laică și bisericească.
- Păstrarea legăturilor cu liceele teologice greco-catolice din Cluj, Oradea, Blaj, București.

II. RESURSA UMANĂ ȘI STUDENȚII

Corpul didactic al FTGC este alcătuit din 18 titulari, dintre care 1 profesor, 7 conferențieri, 10 lectori. Considerând perspectiva pe termen scurt a deschiderii Școlii Doctorale și a altor programe de studiu, precum și apropierea unor colegi de vârstă pensionării, se impune asumarea unei *Strategii referitoare la promovarea și la recrutarea cadrelor didactice în FTGC*. Se va urmări atât promovarea cadrelor didactice titulare, cât și angajarea unor cadre didactice.

a. Această strategie va ține seama de necesitățile instituționale, de performanța cadrelor didactice și de posibilitățile financiare ale FTGC, în conformitate cu Strategia de resurse umane a UBB și cu indicatorii de calitate stabiliți de ARACIS.

b. Se va urmări o politică inspirată de egalitatea de șanse (între femei și bărbați, laici și clerici) și de solidaritate cu cadrele didactice aflate în situații dificile. Tuturor cadrele didactice li se garantează posibilitatea implicării în proiectele Facultății, care vor fi discutate permanent în Consiliile Departamentelor și în Consiliul Facultății.

c. FTGC va continua să atragă cadre didactice și cercetători din străinătate prin semnarea unor noi acorduri cu Facultăți și Institute internaționale, precum și prin propunerea statutului de cercetător colaborator unor personalități din domeniul teologiei.

d. Menținerea permanentă a raporturilor cu alumnii și identificarea unor modalități prin care aceștia ar putea susține FTGC.

e. Prevenirea abandonului școlar prin intermediul comisiei cu acest scop din FTGC, în conformitate cu strategia UBB, dar și prin activitatea de tutorat și prin implicarea tuturor cadrelor didactice titulare.

f. Implicarea constantă a studenților în procesele decizionale ale FTGC, la nivelul Decanatului și al Departamentelor, prin prezența la întrunirile consiliilor a reprezentanților studenților și prin alte consultări periodice.

III. ADMINISTRAȚIA ȘI INFRASTRUCTURA FTGC

FTGC va continua eficientizarea administrației universitare prin informatizare și corelarea mai eficientă a comisiilor și a responsabilităților.

Este necesară continuarea lucrărilor de modernizare a bazei logistice din Departamentele Cluj, Oradea și Blaj ale FTGC, prin colaborarea cu Episcopiile Greco-Catolice și cu Universitatea *Babeș-Bolyai*.

IV. SUSTENABILITATEA FINANCIARĂ

Facultatea trebuie să continue procesul de redresare financiară pentru a ajunge la sustenabilitate. În acest domeniu ne gândim la următoarele direcții de acțiune:

a. Monitorizarea permanentă a cheltuielilor și resurselor disponibile.

b. Creșterea resurselor financiare prin:

- Ocuparea integrală a locurilor bugetate sau cu taxă scoase la concurs în sesiunea de admitere.
- Deschiderea Școlii Doctorale și dezvoltarea formelor de învățământ netradițional.
- Organizarea unor cursuri postuniversitare, în parteneriat cu Episcopiile greco-catolice.
- Obținerea de granturi de către cadrele didactice ale FTGC.
- Acțiuni de *fundraising*.

V. FTGC – GOES GREEN

FTGC își asumă logica dezvoltării sustenabile și ecologice în conformitate cu programul *UBB Goes Green* și în conformitate cu poziția oficială a Bisericii Catolice. Alături de măsurile concrete care vizează lucrările de renovare și de dotare ale spațiilor utilizate de FTGC, problematica ecologiei se va reflecta tot mai pregnant în planurile de învățământ, în conferințele științifice și în evenimente pentru Biserică și societate.

Decan,
Pr. prof. univ. dr. Cristian Barta